

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

УДК 78.072; 373.51

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vas.25.2024.38-49>

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ МУЗИКОЛОГІЇ У ЛЬВІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА НА ЗЛАМІ ХХ–ХХІ СТОЛІТЬ

Ганна КАРАСЬ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1440-7461>

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
кафедра методики музичного виховання та диригування,
вул. Шевченка, 57, Івано-Франківськ, Україна, 76005
e-mail: office@pnu.edu.ua*

Досліджено діяльність кафедри музикознавства Львівського національного університету імені Івана Франка за 2011–2024 роки у справі розбудови сучасної музикології в різновекторності її проявів: організаційному, освітньому, науковому, міжнародному. Відмічено роль професорів О. Козаренка та Ю. Медведика у відновленні і розбудові кафедри музикознавства. Освітній процес на кафедрі забезпечує підготовку фахівців означеної спеціальності від бакалаврів до докторів філософії. Багатовекторна наукова праця викладачів відповідає міжнародним стандартам. Це такі напрями досліджень, як філософія мистецтва, медієвістика, історія церковної музики, духовної пісні XVII–XIX ст., теоретичні проблеми історії музики, музична україністика від доби бароко до сучасності, феномен національного різновиду постмодернізму, музичне джерелознавство, археографія та текстологія; питання музичної славістики та краєзнавства, міжкультурні зв'язки і взаємовпливи центральної та східно-європейської паралітургічної традиції, музична педагогіка, нейроарт. Міжнародний вектор проявляється у співпраці з науковцями країн Європи, проведенні спільних Міжнародних наукових конференцій, публікації наукових праць.

Ключові слова: музикологія, Львівський національний університет імені Івана Франка, вчені, наукові праці, кафедра музикознавства, музична освіта.

Постановка проблеми. Розвиток вищої освіти в Україні в умовах Болонського процесу та вектору руху нашої держави до європейського культурного простору зумовлює приведення стандартів навчання та університетських дисциплін до зразків провідних країн світу. Важливою університетською дисципліною є музикологія, яка плідно розвивається на факультеті культури і мистецтв Львівського національного університету імені

Івана Франка, 20-річчя заснування якого відзначаємо у 2024 році. Розбудова цього напрямку зумовлена натхненною працею вчених-музикознавців.

Аналіз останніх досліджень. Монографія Уляни Граб “Музикологія як університетська дисципліна: Львівська музикологічна школа Адольфа Хибінського (1912–1941)” [6], яка є ґрунтовним дослідженням заснування та становлення музикології у Львівському університеті у першій половині ХХ ст., залишається одинокою працею з означеної проблеми. Комплексного дослідження становлення і розвитку музикології в цьому навчальному закладі в Незалежній Україні не виявлено.

Мета дослідження – окреслити вектори розвитку музикології у Львівському національному університеті імені Івана Франка на зламі ХХ–ХХІ ст.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із напрямів цієї діяльності була музикологія, відродженню якої як університетської науки завдячуємо доктору мистецтвознавства, професору Олександру Козаренку (1963–2023). Як декан факультету культури і мистецтв (2010–2015) він сприяв розбудові факультету, заснував кілька нових кафедр. Серед них – кафедра філософії мистецтв, яка поєднувала під його керівництвом (2011–2021) теоретичні та прикладні засади культурознавства, а згодом трансформувалася у кафедру менеджменту соціокультурної діяльності.

В офіційному некролозі Університету читаємо: “Олександр Козаренко мислив неординарно, дбав про те, аби у класичному науковому середовищі органічно поєднувалися культурознавча і музикознавча освіти. Багато зробив для відродження музикології як університетської науки, доклав чимало зусиль для відновлення пам’яті про Адольфа Хибінського, видатного польського музикознавця, засновника музикології у Львівському університеті. Професор Козаренко був організатором та промотором низки вагомих міжнародних конференцій, автором та співавтором монографій з питань українського музикознавства” [4].

У науковому доробку О. Козаренка сотні праць, серед яких – вагомий монографії “Феномен української національної музичної мови” [11], “Микола Лисенко – творець української національної музичної мови” [10], “Коломийка в просторі української культури” [9], “Туцувська музична сецесія: національний відгук на європейський виклик” [8].

Учений вважав, що саме семіологічний підхід до національної історії музики і трактування її як *гіпертексту* є плідним сьогодні [11, с. 7, 8]. Проаналізувавши українську церковну музику в процесі становлення національної музичної мови, музичну мову композитора Миколи Лисенка як визначального етапу національного семіотичного процесу [10], галицьку композиторську школу в контексті становлення національної музичної мови та розвиток національної музичної мови в дискурсі постмодернізму, О. Козаренко утверджує *філософію музики* як новий тип музикознавства в українській науці. Як коломиєць він не міг оминати етнорегіональних досліджень. І тут О. Козаренко обирає широку палітру дослідження: від осмислення гуцувської музичної сецесії як категорії осмислення національних стильових процесів

початку ХХ ст. [8] до окреслення жанрово-семантичного простору коломийки в українській музиці [9].

Володіючи глибокими філософськими знаннями, О. Козаренко щедро ділився ними з колегами, аспірантами, студентами, виступав на багаточисленних наукових конференціях в Україні та за кордоном, часто сам їх ініціював, читав лекції в Українському вільному університеті в Мюнхені (Німеччина), був опонентом на захистах багатьох дисертацій, членом кількох спеціалізованих рад із захисту дисертацій.

Вагома роль у розбудові факультету культури і мистецтв належить доктору мистецтвознавства, професору Юрію Медведику (1963–2020). Він очолював кафедру музикознавства (від 2013 року), кафедру музикознавства та хорового мистецтва (від 2016 року). Під його керівництвом у 2016 році було ліцензовано, а в 2019 році – акредитовано магістратуру з музикознавства, у 2016 році – ліцензовано аспірантуру з підготовки докторів філософії (музикознавство). У 2017 році відбувся перший набір аспірантів кафедри, наукове керівництво яких виконували Ю. Медведик та О. Козаренко. Як експерт від Міністерства освіти і науки України та член спеціалізованої ради із захисту дисертацій та опонент у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника засвідчую, що кафедра вела цілеспрямовану ґрунтовну підготовку молодих науковців. Так, аспіранти кафедри Василь Чучман [22], Анастасія Патер [15] і Тетяна Младенова [14] під науковим керівництвом О. Козаренка успішно захистили дисертації у нашій раді й до сьогодні плідно працюють на кафедрі музикознавства та хорового мистецтва.

Наукові інтереси Ю. Медведика концентрувалися на дослідженні історії української духовної пісні XVII–XIX ст., музичної україністики доби бароко та романтизму, музичного джерелознавства, археографії та текстології; питань музичної славістики та краєзнавства, міжкультурні зв'язки і взаємовпливи центральної та східно-європейської паралітургічної традиції.

Його монографія “Українська духовна пісня XVII–XVIII століть” стосувалася паралітургічної музики, яка була на периферії української науки [13]. Критик Ю. Бентя наголошує на нетиповності цієї праці, “де зламано не лише звичні для пострадянських праць оформлення посилань на літературні чи архівні джерела, а й звичні пропорції між розділами. Монографії з настільки «широкоформатними» темами в українському музикознавстві з'являються далеко не щороку. Навіть перше ознайомлення з книжкою вражає масштабом поставленого завдання: охопити два століття з життя одного з магістральних синтетичних жанрів, що поєднав поетичний і музичний складники” [1].

У своєму дослідженні науковець використовує рукописні й друковані джерела, зокрема “Богогласник” – “перша антологія української паралітургічної творчості, аналізові якої присвячено третій, аналітичний розділ праці. Другому, історично-оглядовому розділові «Рукописна та друкована духовнопісенна традиція XVII–XVIII століть» передують перший, у якому проблема, що зазвичай займає в монографіях кілька сторінок («Стан і перспективи дослідження духовної пісні») розвинуто у повноцінний розділ. Чималу увагу приділено питанням інтердисциплінарних студій, проблематиці міжкультурних зв'язків і взаємовпливів у контексті центрально- та

східноєвропейської паралітургійної традиції, і саме тому означення «українська духовна пісня» принципово долає початково заданий географічний кордон» [1].

Монографія Ю. Медведика “Духовна пісня в Україні: виток, розвиток, жанри”, яка вийшла друком після смерті автора, є підсумком його багатолітніх джерельно-пошукових і науково-аналітичних студій над українськими духовними піснями від витоків до новітньої василянської пісні [12]. Важливим і дуже плідним був пошуковий шлях віднайдення та опрацювання рукописних і друканих збірників духовних пісень. Ця праця тривала впродовж усього наукового життя професора і привела до створення солідного корпусу опрацьованих і почасти опублікованих джерел, що не тільки стало вагомою базою для його науково-аналітичних студій, а й становить ґрунтовний фундамент для сучасних і майбутніх дослідників духовної пісні як в Україні, так і в Центральній-Східній Європі, а то й ширше. Книжка є заповітом невтомного дослідника й авторитетного науковця своїм сучасникам і нащадкам.

З 2021 року кафедру очолює кандидат мистецтвознавства, доцент Тарас Дубровний, який не тільки достойно прийняв естафету від своїх попередників, а й намагається розвивати здобутки колег. У колі його наукових інтересів – українська музична культура ХХ ст., феномен національного різновиду постмодернізму. Саме у монографії “Фортепіанна творчість Анатолія Кос-Анатольського в проекції стилю доби” Т. Дубровний обґрунтовує її крізь феномен українського постмодернізму та низку мовностильових канонів – неоромантичний, етнічний, авангардний та синтетичний [7].

Колективна монографія під науковим редагуванням Т. Дубровного “Хорове мистецтво в контексті розвитку української культури ХІХ–ХХІ століть” не тільки об’єднала науковців різних закладів вищої освіти, а й засвідчила багатогранність проблем [19].

У наукових статтях науковець розробляє питання камерно-інструментального ансамблю, полісемантики кітчу, попкультури та субкультури.

Доктор мистецтвознавства, професор Наталя Сиротинська, яка працює на кафедрі порівняно недавно, своїми науковими дослідженнями значно збагатила доробок університетської музикології. Вона – завідувач Лабораторії музично-медієвістичних досліджень, яка урочисто відкрилася 3 квітня 2024 року у приміщенні навчального корпусу Львівського національного університету імені Івана Франка на вулиці Олександра Фредра. Лабораторія створена з ініціативи кафедри музикознавства і хорового мистецтва факультету культури і мистецтв Львівського університету. Участь у відкритті взяли представники адміністрації Університету, викладачі та студенти факультету, а також усі, хто зацікавлений у дослідженнях української музичної культури Середньовіччя. Лабораторія, яку презентували у Львівському університеті, є науково-дослідною і навчально-методичною інституцією, діяльність якої спрямована на поглиблення наукових досліджень у царині медієвістики з подальшою інтеграцією у міжнародний науковий дискурс. У її науковому фонді – тематичні медієвістичні бібліотеки музикознавців Юрія Ясіновського і

Юрія Медведика, а також архіви диригента, музикознавця і вокаліста Мирослава Антоновича та композитора, музикознавця і диригента Ігоря Соневицького. Функціонування Лабораторії сприятиме формуванню тематичних матеріалів для підготовки фахових музикознавців і диригентів, а також навчальних курсів у межах гуманітарного циклу у Львівському університеті [3].

У сфері наукових інтересів Н. Сиротинської – медієвістика, історія церковної музики, педагогіка, нейроарт. Монографія науковиці “Перло многоцінне: музично-поетичний світ богородичної гимнографії” пропонує задуматися над особливостями розвитку української культури та її знаковими кодами – гимнографією і сакральною монодією, що засвідчили спадкоємність греко-візантійської півночі традиції і основ християнських цінностей [17]. У гранях богородичної тематики осмислюється подальша виразна пов’язаність українського середньовіччя й барокової доби, що визначило духовний зміст доміантною рисою національної культури.

Спільна монографія Н. Сиротинської та Віктора Карпова “Neuroart: Мистецтво пізнання людини” присвячена питанням метафоричного прочитання творчого досвіду людства – від наскельних малюнків до сучасних мистецьких експериментів [18]. Виявлення споріднених рис поміж розрізненими в часі епохами підтвердило вплив підсвідомих імпульсів людського мозку на еволюційні здобутки й естетичні вподобання. Це визначило формування нового наукового напрямку нейроарту як свідчення нелінійної картини світу в контексті сучасних технологічних інновацій.

Нова монографія Н. Сиротинської “Інтелектуальний контекст середньовічної монодії” має на меті звернути увагу на середньовічні літургійні співані тексти – гимнографію греко-візантійського обряду [16].

Наукові інтереси доктора мистецтвознавства, доцента, професора кафедри Юрія Чекана зосереджені на теоретичних проблемах історії музики. Ю. Бентя, оглядаючи його монографії “Інтонційний образ світу” [20], писала, що “деякі з викладених тут думок і концепцій (зокрема, теорію субкультурної стратифікації, принципи компаративного аналізу, концепцію образу світу в музичних творах різних епох і жанрів) автор розвивав у численних статтях упродовж тридцяти років. Тоді здавалося, що його легкі перестрибування з однієї теми на іншу зумовлені побоюваннями бути засмоктаним тихим болотом прорадянського ортодоксального музикознавства. Тепер зрозуміло: йдучи небитим шляхом, Юрій Чекан зумів побачити, як звучить світ, і навчити нас чути його” [2].

Видання Ю. Чекана “Національний симфонічний: 100 років служіння Музиці” присвячене ювілею провідного колективу України [21]. Еволюцію оркестру автор представляє як віддзеркалення еволюції української музичної культури – з її проблемами і внутрішніми протиріччями. Ю. Чекан зосереджує увагу на репертуарній політиці оркестру, його гастролях та досягненнях, характерних рисах стилю колективу під батугою його головних диригентів – Н. Рахліна, С. Турчака, В. Кожухаря, Ф. Глущенко, І. Блажкова, Т. Кучара та В. Сіренка.

Тематика наукових інтересів кандидатів мистецтвознавства, доцентів кафедри є досить презентабельною. Наприклад, Ольга Коломиєць досліджує українську традиційну музику родинного циклу та її паралелі зі світовими традиціями; музичну культуру етнічних меншин в Україні; професійну музику усної традиції Сходу, зокрема Північної Індії; Мар'яна Ферендович – диригентське мистецтво в музичному просторі Львова; Василь Чучман – історію, теорію і практику диригентського мистецтва; життя і творчість диригента Євгена Вахняка; Тетяна Младенова – музичну культуру Криму в національному та світовому контекстах; музичну орієнталістику; Анастасія Патер – українську музичну медієвістику, зокрема болгарський напів в українському ірмологічному співі; духовне хорове мистецтво України.

Важливу роль в утвердженні музикології у Львівському національному університеті імені Івана Франка відіграв “Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство”, який друкується з 2001 року. Поряд зі статтями, які присвячені актуальним проблемам театрознавства, образотворчого мистецтва, культурології, тут друкуються розвідки з музикознавства.

Конгент-аналіз одинадцяти чисел Вісника за 2013–2020 роки, які розміщені в його електронному архіві, засвідчують, що головним редактором до 2016 року був О. Козаренко, заступником головного редактора, а з 2018 головним редактором – Ю. Медведик [5]. У розділі “Філософія мистецтва” друкуються: Г. Миленька (Ч. 12), Н. Сиротинська (Ч. 12), О. Козаренко (Ч. 12, 14, 15, 16–1, 19), О. Ковальська-Фрайт (Ч. 13), Н. Синкевич (Ч. 13), Б. Мушкальська (Ч. 13), Р. Лосяк (Ч. 14), І. Топш (Ч. 14), С. Шумакова (Ч. 14), Н. Чуприна (Ч. 14), Ю. Струтинська (Ч. 14), Н. Гумницька (Ч. 15), Л. Белінська (Ч. 15, 17, 19, 20), А. Содомора (Ч. 15), М. Циганик (Ч. 15), І. Патрон (Ч. 15), В. Шульгіна (Ч. 16–1, 17), А. Кравченко (Ч. 16–1), О. Яковлев (Ч. 16–1, 17), О. Ландяк (Ч. 16–1), Г. Хмара (Ч. 16–2), А. Кармазін (Ч. 16–2), О. Петрів (Ч. 17), А. Патер (Ч. 17, 20), Т. Білан (Ч. 17), Н. Товтин (Ч. 17), А. Ковбасюк (Ч. 17), П. Стецьків (Ч. 17), В. Бистрякова (Ч. 17), А. Осадча (Ч. 17), Є. Гула (Ч. 17), Т. Дубровний (Ч. 19), Т. Младенова (Ч. 19), О. Маркова (Ч. 20), В. Мішин (Ч. 20), С. Салдан (Ч. 21), О. Величко (Ч. 21), у розділі “Музикознавство” – Ю. Медведик (Ч. 12, 15, 16–1, 17, 19, 20), О. Зосім (Ч. 12), О. Гнатишин (Ч. 13, 15), У. Граб (Ч. 13, 14), Є. Кофін (Ч. 14), Т. Дубровний (Ч. 14), О. Кушніренко (Ч. 14), О. Воеводіна (Ч. 14), Г. Медведик (Ч. 15, 17, 20), О. Мельничук (Ч. 15), Г. Карась (Ч. 16–1), Т. Гусарчук (Ч. 16–1), О. Гиса (Ч. 16–1), І. Зінків (Ч. 16–1), А. Єфіменко (Ч. 16–2), В. Дутчак (Ч. 16–2), О. Батовська (Ч. 16–2), О. Ковальська-Фрайт (Ч. 16–2, 17), Х. Казимирів (Ч. 16–2), Н. Беліченко (Ч. 17), І. Казнох (Ч. 17, 19), З. Ластовецька-Соланська (Ч. 17), Т. Фішер (Ч. 17), Б. Шкільник (Ч. 17), Л. Дуда (Ч. 17), О. Рожак (Ч. 19), Р. Шевченко (Ч. 19), Н. Ключинська (Ч. 19), О. Коломиєць (Ч. 19), В. Пасічник (Ч. 19), В. Паламарчук (Ч. 19), Р. Кочішова (Ч. 20), Н. Ключинська (Ч. 20), І. Матійчин (Ч. 20), В. Сивохіп (Ч. 20), А. Немерко (Ч. 20), Н. Юзюк (Ч. 21), А. Патер (Ч. 21), у розділі “Музичне мистецтво” – Г. Бень (Ч. 18), В. Бійо (Ч. 18), О. Коломиєць (Ч. 18), Ю. Медведик (Ч. 18), О. Мельничук (Ч. 18), Т. Младенова (Ч. 18), А. Немерко (Ч. 18), В. Паламарчук (Ч. 18), Н. Синкевич (Ч. 18), Н. Товтин (Ч. 18), В. Чучман (Ч. 18), Б. Школьник (Ч. 18), Н. Юзюк

(Ч. 18), І. Зінків (Ч. 18), у розділі “Виконавське мистецтво” – Л. Опарик (Ч. 12), Т. Кметюк (Ч. 12), С. Соланський (Ч. 13), Г. Бень (Ч. 13), В. Чучман (Ч. 16–1), М. Ферендович (Ч. 16–1, 17), Г. Горох (Ч. 16–1), І. Бермес (Ч. 16–1), К. Бацак (Ч. 16–1), А. Карпак (Ч. 16–2, 17), Н. Синкевич (Ч. 16–2), З. Демцюх (Ч. 17), В. Пасічник (Ч. 17), у розділі “Етномузикологія” – А. Іваницький (Ч. 12), І. Мацієвський (Ч. 12), Я. Бодак (Ч. 12), В. Пасічник (Ч. 12, 13, 14, 16–1), І. Довгалюк (Ч. 12, 16–1), Л. Добрянська (Ч. 13), Б. Луканюк (Ч. 13, 14, 15), І. Клименко (Ч. 13), К. Оленич (Ч. 13), Г. Пеліна (Ч. 13), Н. Яцків (Ч. 14), О. Коломиєць (Ч. 14, 15, 17), В. Охманюк (Ч. 15), І. Мазур (Ч. 16–2), В. Сивошіп (Ч. 17), Н. Супрун-Яремко (Ч. 20), Б. Яремко (Ч. 20), Я. Павлів (Ч. 20), І. Федун (Ч. 20), у розділі “Теорія, історія та філософія мистецтва. Культурологія” – Л. Белінська (Ч. 18), Н. Гумницька (Ч. 18), Т. Дубровний (Ч. 18), О. Козаренко (Ч. 18), Р. Крохмальний (Ч. 18), І. Патрон (Ч. 18), М. Циганик (Ч. 18), В. Горелова (Ч. 18).

Отож, за вісім років у “Віснику Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство”, було опубліковано 156 наукових статей тільки в окреслених розділах, зокрема з філософії мистецтва – 53, музикознавства – 61, виконавського мистецтва – 15, етномузикології – 27. Серед авторів – доктори і кандидати мистецтвознавства, професори, доценти, викладачі, аспіранти з різних закладів вищої освіти України. Це вагомий доробок українських учених, який утверджує музикологію як важливий напрям сучасної науки.

Висновки. Кафедра музикознавства Львівського національного університету імені Івана Франка за 2011–2024 роки зробила вагомий внесок у розбудову сучасної музикології в різновекторності її проявів: організаційному, освітньому, науковому, міжнародному. Приклад польського музиколога Адольфа Хибінського, який заснував цей напрям у Львові, достойно і професійно розвивається на переломі ХХ–ХХІ ст. Відмічено роль професорів О. Козаренка та Ю. Медведика у відновленні і розбудові кафедри музикознавства. Освітній процес на кафедрі забезпечує підготовку фахівців означеної спеціальності від бакалаврів до докторів філософії. Багатовекторна наукова праця викладачів відповідає міжнародним стандартам. Це такі напрями досліджень, як філософія мистецтва, медієвістика, історія церковної музики, духовної пісні XVII–XIX ст., теоретичні проблеми історії музики, музична україністика від доби бароко до сучасності, феномен національного різновиду постмодернізму, музичне джерелознавство, археографія та текстологія; питання музичної славистики та краєзнавства, міжкультурні зв’язки і взаємовпливи центральної та східно-європейської паралітургічної традиції, музична педагогіка, нейроарт. Міжнародний вектор проявляється у співпраці з науковцями країн Європи, проведенні спільних Міжнародних наукових конференцій, публікації наукових праць. Перспектива подальших розвідок передбачає поглиблене дослідження персоналістичного вияву сучасної львівської музикології, пошук шляхів для розвитку міжнародної співпраці.

Список використаної літератури

1. Бентя Ю. Юрій Медведик. Українська духовна пісня XVII–XVIII століть. *Критика*. 2010. Ч. 3, 4. С. 149, 150. URL : <https://www.krytyka.com/ua/reviews/ukrayinska-dukhovna-pisnya-xvii-xviii-stolit/print>.
2. Бентя Ю. Юрій Чекан. Інтонаційний образ світу. *Критика*. 2010. Ч. 3, 4 С. 149, 150. URL : <https://krytyka.com/ua/reviews/intonatsiynny-obraz-svitu>
3. В Університеті відкрили Лабораторію музично-медієвістичних досліджень. URL: https://lnu.edu.ua/v-universyteti-vidkryly-laboratoriuu-muzychno-mediievistychnykh-doslidzhen/?fbclid=IwAR2oDF2xutYrr2mgZlx2zhST1F20hMYkZjfCaDIuj2r-j_W3dGXVA_v_X4A_aem_AUB1m6jIoAEDdy6XngOxcYr7_0Cjlt-nXrpoA479oXnWZQhi_G8AdlBk6q6COyeD8i51wNlrOONTc8UTYvDwI7PD.
4. Відійшов у Вічність Олександр Козаренко. URL : <https://lnu.edu.ua/vidiyshov-u-vichnist-oleksandr-kozarenko/>.
5. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Архів номерів журналу. URL : <https://kultart.lnu.edu.ua/research/our-publisher>.
6. Граб У. Музикологія як університетська дисципліна: Львівська музикологічна школа Адольфа Хибінського (1912–1941). Львів : Вид-во Укр. катол. ун-ту, 2009. 178 с.
7. Дубровний Т. Фортепіанна творчість Анатолія Кос-Анатольського в проєкції стилю доби : монографія. Львів : НТШ, 2007. 184 с.
8. Козаренко О. Гуцульська музична сецесія: національний відгук на європейський виклик. *Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. статей на пошану д-ра мистецтвознавства, професора, члена-кореспондента Академії мистецтв України Алли Терещенко* / ред.-упоряд. М. Ржевська ; Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ–Івано-Франківськ : Видавець Третяк І. Я., 2008. Вип. 2. С. 146–152.
9. Козаренко О., Кудринський С. Коломийка в просторі української культури. Коломия : Вік, 2021. 152 с.
10. Козаренко О. Микола Лисенко – творець української національної музичної мови. Коломия : Вік, 2023. 136 с.
11. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови / ред. І. Пяковський, О. Купчинський. Львів : НТШ, 2011. 285 с.
12. Медведик Ю. Духовна пісня в Україні: витоки, розвиток, жанри : монографія. Львів : УВУ, 2023. 324 с.
13. Медведик Ю. Українська духовна пісня XVII–XVIII століть : монографія. Львів : УКУ, 2006. 324 с.
14. Младенова Т. Крим у діалозі культур “Захід–Схід” на прикладі музичної творчості : дис. ... доктора філософії : 025 – “Музичне мистецтво”. Івано-Франківськ, 2021. 247 с.
15. Патер А. Виконавські виміри української сакральної музики : дис. ... доктора філософії : 025 – “Музичне мистецтво”. Івано-Франківськ, 2021. 237 с.

16. Сиротинська Н. Інтелектуальний контекст середньовічної монодії. Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2023. 176 с.

17. Сиротинська Н. Перло багатоцінне: музично-поетичний світ богородичної гимнографії: монографія. Львів : Видавець Тетюк Т. В., 2014. 334 с.

18. Сиротинська Н., Карпов В. Neuroart: Мистецтво пізнання людини : монографія. Київ : НАККІМ, 2019. 80 с.

19. Хорове мистецтво в контексті розвитку української культури XIX–XXI століть : [монографія] / наук. ред. Т. Дубровний. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 196 с.

20. Чекан Ю. Інтонційний образ світу. Київ : Логос, 2009. 227 с.

21. Чекан Ю. Національний симфонічний: 100 років служіння Музиці. Київ : Музична Україна, 2018. 88 с.; іл.

22. Чучман В. Творча спадщина Євгена Вахняка в хоровій традиції Галичини : дис. ... канд. мист-ва : 26.00.01 – “Теорія та історія культури”. Івано-Франківськ, 2019. 203 с.

References

1. Bentya, Yu. (2010). Yuriy Medvedyk. Ukrayinska duxovna pisnya XVII–XVIII stolit [Yuriy Medvedyk. Ukrainian spiritual song of the XVII–XVIII centuries]. *Krytyka*, 3, 4. (149, 150). Retrieved from: <https://www.krytyka.com/ua/reviews/ukrayinska-dukhovna-pisnya-xvii-xviii-stolit/print> [in Ukrainian].

2. Bentya, Yu. (2010). Yuriy Medvedyk. Ukrayinska duxovna pisnya XVII–XVIII stolit [Yury Chekan. Intonational image of the world]. *Krytyka*, 3, 4 (149, 150). Retrieved from: <https://krytyka.com/ua/reviews/intonatsiynny-obraz-svitu> [in Ukrainian].

3. V Universyteti vidkryly Laboratoriyu muzychno-mediievistychnyx doslidzhen [The Laboratory of Music and Medieval Studies was opened at the University]. Retrieved from: https://lnu.edu.ua/v-universyteti-vidkryly-laboratoriiu-muzychno-mediievistychnyx-doslidzhen/?fbclid=IwAR2oDF2xutYrr2mgZlx2zhST1F20hMYkZjfCaDIuj2r-j_W3dGXVA_v_X4A_aem_AUB1m6jloAEDdy6XngOxcYr7_0Cjlt-nXrpoA479oXnWZQhi_G8Adl6k6q6COyeD8i51wNlrOONTc8UTYvDwI7PD [in Ukrainian].

4. Vidiyshov u Vichnist' Oleksandr Kozarenko [Oleksandr Kozarenko passed away]. Retrieved from: <https://lnu.edu.ua/vidiyshov-u-vichnist-oleksandr-kozarenko/> [in Ukrainian].

5. *Visnyk Lvivskogo universytetu. Seriya mystecztvoznavstvo*. Arxiv numeriv zhurnalnu [Bulletin of Lviv University. Art history series. Archive of magazine issues]. Retrieved from: <https://kultart.lnu.edu.ua/research/our-publisher> [in Ukrainian].

6. Grab, U. (2009). Muzykologiya yak universytetska dyscyplina: Lvivska muzykologichna shkola Adolfa Xybinskogo (1912–1941) [Musicology as a

university discipline: Lviv School of Musicology of Adolf Khybinsky (1912–1941)]. Lviv : Vyd-vo Ukrayynskogo Katolyczkogo Universytetu [in Ukrainian].

7. Dubrovnyj, T. (2007). Fortepianna tvorchtst Anatolya Kos-Anatolskogo v proekciyi stylju doby [Anatol Kos-Anatolskyi's piano work in the projection of the style of the day]. monografiya. Lviv : NTSh [in Ukrainian].

8. Kozarenko, O. (2008). Guczulska muzychna secesiya: nacionalnyj vidguk na yevropejskij vyklyk [Hutsul musical secession: national response to the European challenge]. *Muzychna ukrayinistyka : suchasnyj vymir : zb. nauk. st. na poshanu doktora mystecztvoznavstva, profesora, chlena-korespondenta Akademiyi mystecztv Ukrayiny Ally Tereshhenko* / red.-uporyad. M. Rzhavska; In-t mystecztvoznavstva, folklorystyky ta etnologiyi im. M. T. Rylskogo. Kyiv–Ivano-Frankivsk : Vydavec Tretyak I. Ya. 2. 146–152 [in Ukrainian].

9. Kozarenko, O., Kudrynczkyj, S. (2021). Kolomyjka v prostori ukrayinskoyi kultury [Kolomyjka in the space of Ukrainian culture]. *Kolomyya* : Vik [in Ukrainian].

10. Kozarenko, O. (2023). Mykola Lysenko – tvorec ukrayinskoyi nacionalnoyi muzychnoyi movy [Mykola Lysenko is the creator of the Ukrainian national musical language]. *Kolomyya* : Vik [in Ukrainian].

11. Kozarenko, O. (2011). Fenomen ukrayinskoyi nacionalnoyi muzychnoyi movy [The phenomenon of the Ukrainian national musical language] / red. I. Pyaskovskij, O. Kupchynskij. Lviv : NTSh [in Ukrainian].

12. Medvedyk, Yu. (2013). Duxovna pisnya v Ukrayini: vytoky, rozvytok, zhanry [Spiritual song in Ukraine: origins, development, genres] : monografiya. Lviv : UVU [in Ukrainian].

13. Medvedyk, Yu. (2006). Ukrayinska duxovna pisnya XVII–XVIII stolit' [Ukrainian spiritual song of the XVII–XVIII centuries] : monografiya. Lviv : UKU [in Ukrainian].

14. Mladenova, T. (2021). Krym u dialozi kultur “Zaxid–Sxid” na prykladni muzychnoyi tvorchtosti [Crimea in the “West–East” dialogue of cultures on the example of musical creativity] : dys. ... doktora filosofiyi: 025 – “Muzychne mystecztvo”. Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].

15. Pater, A. (2021). Vykonavski vymiry ukrayinskoyi sakralnoyi muzyky [Performance dimensions of Ukrainian sacred music] : dys. ... doktora filosofiyi: 025 – “Muzychne mystecztvo”. Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].

16. Syrotynska, N. (2023). Intelektualnyj kontekst serednovichnoyi monodiyi [Intellectual context of medieval monody]. Lviv : Galyczka Vydavnycha Spilka [in Ukrainian].

17. Syrotynska, N. (2014). Perlo mnogocinne: muzychno-poetychnyj svit bogorodychnoyi gymnografiyi [A pearl of great value: the musical and poetic world of the Virgin's hymnography] : monografiya. Lviv : Vydavec Tetyuk T. V. [in Ukrainian].

18. Syrotynska, N., Karpov, V. (2019). Neuroart: Mystecztvo piznannya lyudyny [Neuroart: The art of human cognition] : monografiya. Kyiv : NAKKKIM [in Ukrainian].

19. Xorove mystecztvo v konteksti rozvytku ukrayinskoyi kultury XIX–XXI stolit' (2022) [Choral art in the context of the development of Ukrainian culture in the

XVIII-th – XXI-st centuries] : [monografiya] / nauk. red. T. Dubrovny’j. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, [in Ukrainian].

20. Chekan, Yu. (2009). Intonacijnyj obraz svitu [Intonational image of the world]. Kyiv : Logos [in Ukrainian].

21. Chekan, Yu. (2018). Nacionalnyj symfonichnyj: 100 rokiv sluzhinnya Muzyci [National Symphony: 100 years of service to Music]. Kyiv : Muzychna Ukrayina [in Ukrainian].

22. Chuchman, V. (2019). Tvorchy spadshhyna Yevghena Vaxnyaka v xorovij tradyciji Galychyny [The creative heritage of Yevhen Vakhniak in the choral tradition of Galicia] : dys. ... kand. myst-va : 26.00.01 “Teoriya ta istoriya kultury”. Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].

VECTORS OF THE DEVELOPMENT OF MUSICOLOGY AT THE LVIV IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY AT THE TURN OF XX–XXI CENTURIES

Hanna KARAS

*Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,
Department of Music Education and Conducting Methods,
Shevchenko Str., 57, Ivano-Frankivsk, Ukraine, 76005
e-mail:office@pnu.edu.ua*

The important university discipline is musicology, which is fruitfully developing at the faculty of culture and arts of the Lviv Ivan Franko National University, whose 20th anniversary will be celebrated in 2024. The development of this direction is due to the inspired work of scientists-musicologists.

The purpose of the research is to outline the vectors of the development of musicology at the Lviv Ivan Franko National University at the turn of XX–XXI centuries.

The research methodology consists of a combination of the cultural-historical and biographical methods (covering the life creativity of the department’s teachers through the prism of their contribution to the development of musicology), the method of analyzing the scientific literature on the problem (to identify the degree of its development and prospects for further explorations), and the scientific work of the department’s teachers to outline thematic vectors of their interests.

The scientific novelty of the article is due to the fact that for the first time the activity of the Department of Musicology is understood as a systemic phenomenon.

Conclusions. The activity of the Department of Musicology of the Lviv Ivan Franko National University for 2011–2024 years is investigated in the development of modern musicology of the diversity of its manifestations: educational, scientific, international. The role of professors O. Kozarenko and U. Medvedik was noted in restoration and development of the Department of Musicology.

The educational process of the department ensures the training of specialists in the specified specialty from bachelors to doctors of philosophy. Various thematic scientific work of teachers meets international standards. These are such areas of research as philosophy of art, medieval studies, the history of church music, spiritual songs of the XVII-th–XIX-th centuries, theoretical problems of the history of music, Ukrainian music studies from

the Baroque era to the modern times, the phenomenon of the national variety of postmodernism, musical source studies, archeography and textology; issues of musical Slavic studies and local studies, intercultural connections and mutual influences of the central Eastern European paraliturgical traditions, musical pedagogy, neuroart. The international vector is manifested in the department's cooperation with scientists from the countries of Europe, in holding joint International scientific conferences, publications of scientific works, the research results make it possible to rethink the problems of music history, Ukrainian musical studies from the Baroque era to the modern times, the phenomenon of the national variety of postmodernism, musical source studies, archeography and textology; issues of musical Slavic studies and regional studies, intercultural connections and mutual European central influences of the Eastern and paraliturgical tradition, musical pedagogy, neuroart. The international vector is manifested in the cooperation of the department with scientists of European countries, joint international scientific conferences, publication of scientific works. The results of the research make it possible to rethink the assets of the Department of Musicology at the context of the development of modern science and education.

Keywords: musicology, the Lviv Ivan Franko National University, scientists, scientific works, Department of Musicology, music education.

Стаття надійшла до редколегії 03.08.2024

Прийнята до друку 28.10.2024